

CORANI SURAM LVII

ARABICE ET SUETHICE

VENIA AMPLISS. FAC. PHILOS. ABOËNS.

P. P.

Mag. IVAR. ULR. WALLENIUS
Aman. Bibl. Acad. E. O.

ET

AUGUSTUS WILHELMUS WALLENIUS,
Stipendiarius Publicus,
Boreales.

In Audit. Philos. die XXX Nov. MDCCXVI.

h. a. m. s.

P. I.

ABOÆ, TYPIS FRENCKELLIANIS.

76.

VIRO
ADMODUM REVERENDO,
SACELLANO ECCLESIAE RIMITTO,
JOHANNI WALLENIO,

PARENTI OPTIMO,

Sacras voluerunt, debuerunt, has pagellas

filii devotissimi
IVARUS ULRICUS
ET
AUGUSTUS WILHELMUS.

Inter linguas Orientales, ad illustrandos Sacros Veteris Testamenti libros, ob puritatem per tot sæculorum series mirum in modum servatam &, quæ inde profluit, summam cum Hebræa convenientiam, eximiæ utilitatis esse Arabicam, agnoverunt jamdudum viri rerum Orientalium periti. Fata præterea gentis Arabicæ adeo sunt insignia, ut majori attentione videantur digna; ad quorum vero cognitionem exactiorem in primis viam pandit ejus, qua tamdiu utitur, peritia linguæ, cultura quoque sua, quam & indicat copia singulæris, jucunditateque, haud parum allicientis. Quæ vero supersunt ingenii laborumque monumenta Arabum, tun ex antiquioribus temporibus, tum ex iis, quibus, sedato paullatim propagandæ religionis ardore, ad artes ingenuas animum adje-
runt,

A

runt, propter vetustatem & quam plurimis cognitionis humanæ partibus assundunt lucem, maximi prefectori sunt facienda *).

Sermonis igitur studium Arabici tantum nobis saltem visum est habiturum & utilitatis & jucunditatis, ut, cum ad litteraturam Orientis animum applicuissemus, illud in primis, nec forsitan temere prorsus, arrideret. Textum vero aliquem Arabicum, Speciminis loco, versum, adjectis non nullis, quæ ad intelligentiam viderentur conferre, proposituri, ex Alcorano sumere vel ideo non alienum duximus, quod doctrinas libri hujus tot hominum millia mente pia venerentur; pace igitur Tua L. B. caput ejusdem **LVII** Suethice jam reddere conabimur.

500

---

* Vide EDV. POCOCK *Specimen Historiae Arabum* p. 152 sq. J. G. EICHHORN über die verschiedenen Mundarten der Arabischen Sprache in J. RICHARDSON's Abhandlung über Sprachen, Litteratur und Gebräuche morgenländischer Völker, aus dem Englischen überzt von F. FEDERAU Leipzig, 1799 p. 45 — 72 RICHARDSON l. c. p. 6 sq. 13 sq. 30. S. F. G. WAHL's allgem. Geschichte der morgenländischen Sprachen und Litteratur, p. 413 — 415, 421 — 433. Celeb. SVANBORG præfat. libri: Öfningar i Arabiskan Upsala 1802.

سورة الحديده مكية نسخ وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
1 سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ أَعْلَمُ
2 لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

Suran JERNET a), uppenbarad i Mecca b), nio och tjugu verser.

I Guds den högste förbarmarens namn:

1 Herran prisar c) allt det i himlarne är och på jorden,
han är mägtig och vis. 2. Hans är herraväldet öfver himlarne

يُكَبِّي

a) Quod præ se fert nomen caput quodvis Corani, interdum a vocabulo habet, in eodem alicubi obvio, interdum a materie, in qua versatur, sive totum, sive qua partem; nonnunquam litteris quibusdam inscribitur, in quorum sensu determinando valde discrepant interpretes. Appellatur autem Sura hæcce **الحديده** ferrum, a voce hac in versu 25 occurrente.

b) Aliæ Surarum Meccæ, aliæ Medinæ, aliæ partim in hac partim in illa urbe Mohammedi revelatæ perhibentur. MARRACCUS, cuius textum sequimur Arabicum, Meccanam hanc vocat, observans tamen esse, qui, utrum Meccana sit an *Mdnensis*, dubitent, v. LUDOV. MARRACCII Pro-drom. ad refutat. Alcorani, de Alcorano c. 2 p. 34 & R. f. Alcor. p. 704.

c) **الْمُكَبِّي** ad verbum: plaudit Deo; plaudere enim pro-

يُنْبِي وَيُمْبَتْ وَهُوَ عَلَيْ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 3 هُوَ الْأَوَّلُ وَالآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ
 بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِمْ 4 هُوَ الَّذِي خَلَقَ
 الْكَوْكَبَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سَتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى

och jorden, han skickar lif och död; han är allsmägtig.

3. Han är den förste och den sidste, den uppenbare och den fördolde, han är allvetande. 4. Det är han, som skapade himlarna och jorden på sex dagar, och sedan uppsteg på sin thron d). Han känner det i jorden ingår och det som utgår

عَلَيْ

prie significat بَعْسَ, -dein laudare, laudibus celebrare.
 Originaria autem illa notio in caussa est, cur nomini
 اللَّهِ præfigatur I nota dativi.

d) Sc. يَدْبَرُ الْأَمْرُ res moderaturus. V. Sur. X: 4. Thronum autem Dei عَرْشُ Arsch inter res ante coelos & terram creatas numerantes Moslemi, eundem supra aquas positum dicunt, nisi testimonio ipsius Alcorani, ubi hæc: وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْبَأْسَا Et thronus ejus (sc. Dei) erat supra aquas. Est & alia sedes Dei, quam كُرْسِي Corsi, solium vocant, & inferiorem τὸν عَرْشَ collocant, ita inter se distinguentes, ut sit illa sedes Dei judicialis s. tribunal, hæc regia. Sex vero diebus, ordine licet, ea quod adtinet quæ die quovis producta sunt, ab illo, quem in Genesi tradit Moses, diverso,

عَكِيْلُ اللَّهِ رَسُولُهُ يَعْلَمُ مَا يَدْلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا
يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا يُنَزَّلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ
فِيهَا وَهُوَ مَعْكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِنَّا
تَعْمَلُونَ بِصَبَرٍ ۝ ۵ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُ الْأَمْوَالُ ۝ ۶ يُولَجُ الْكَبِيلُ فِي
النَّهَارِ وَيُولَجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلَيْهِمْ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝ ۷ لَمْنَدُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا

ur henne, det ifrån himmelen nedkommer och det till honom uppstiger; han är med eder, hvarhelst I ären; Gud ser alla edra gerningar. 5. Hans är herraväldet öfver himlarne och jorden, och till Gud skall allting återvända. 6. Han låter nalten följa på dagen, och dagen på natten; han känner hjer-tans innersta. 7. Tron på Gud och på hans apostel, och utdelen almosor af det han gjort till eder arfuedel: och dem

مَنْ هُنَّا جُنَاحُكُمْ مُسْتَحْلِفُونَ فِيْهَا فَالْجَنَّاتُ
أَهْنَوْا مَنْ كُمْ وَانْقَعْدُوا لِكُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ
8 وَمَا لَكُمْ لَا تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَعْلَمُونَ
لَتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخْذَ مِنْتَافِكُمْ إِنَّ
كُنْتُمْ مُؤْمِنُونَ 9 هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ

af eder, som tro och utdela almosor, väntar en rik belöning.

8. Hvarföre tron I icke på Gud, då hans apostel kallar eder att tro på eder Herra, och redan vunnit edert bifall e), så framt I sätten tro till något? 9. Det är han, som ned-sändt till sin tjenare klara uppenbarelsen f), att föra eder

علي

---

e) Pr. acceptum est foedus vestrum h. e. in partes quasi abiistis prophetae, foedusque cum eo junxitis, doctrinam ab eo vobis propositam amplectentes; quod quidem, firmissimis ad probandam ejus veritatem in vos adhibitis argumentis obstricti, non potuistis non facere, si quid unquam in vos agunt argumenta.

f) آيات sing. signum, miraculum, versus Alcorani, etiam libri alicujus Iudaeorum aut Christianorum sacri. V. POCOCK, l. c. p. 15 sq.

عَلَيْكُمْ عَبْدَهُ أَيَّاتٍ بِبَيْنَتَانِ لِتُبَخْرِجَنَّ مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَوِيٌّ حَرَجٌ بِمَا فَعَلْتُمْ فَ
10 وَمَا أَكْنَمْ أَلَا تُذَفِّقُوا فِي سَبَبِلِ الْأَلَّاهِ
وَلَكُمْ مِيراثُ الْأَرْضِ وَلَا يَرْثُونَ وَيُرَثُونَ

från mörkret till ljuset, ty Gud är i sanning emot eder mild och barmhertig g). 10. Hvar före uppförfren I icke något för Guds sak h) och Guds arfvedel äro likväl himlarne och jorden. Den af eder, som gifvit almosa och stridit i) före eröfringen

عن

g) Particulæ آن & ۱ hic occurrentes, in versionibus quidem pro genio linguarum quibus fiunt, negligi possunt, aut reddi nequeunt; otiosæ tamen prorsus minime censendæ. Suethice utramque hic, sermoni magis indulgens quotidiano, dares: *I sanning så är Gud mot eder mild och barmhertig.*

h) Pr. in via Dei h. e. religionis ergo. سَبَبِل enim significat viam' in genere, &, nomini الل junctum, illam qua ad Deum itur, religionem, usq; linguis etiam aliis familiari.

i) Sc. سَبَبِل الْأَلَّاهِ

مَنْ كُمْ مَنِ أَفْعَلْ مَنْ قَبْلِ الْفَتْحِ
وَقَاتَلَ أُولَئِكَ أَهْلَظْ رَجَةً مِنَ الْأَذِيَّنَ
أَذْفَرُوا مَنْ بَعْدَ وَقَاتَلُوا وَكَلَّا وَعَنَّ
الْأَكْلِ الْكَسْنَى وَالْأَلَّا دِيمَا ذَعْلَمَونَ
حَبَّرُ 11 مَنْ فِي الْأَذِي يُتَرَضُّ الْأَكْلَةَ

(af Mecca k)), shall icke blifva lika, nej, han skall blifva
färmer, än de, som gjort det efter densamma; men alla har
Gud gifvit de härligaste löften, och Gud känner edra ger-
ningar. n. Echo som vill gifva Gud ett behageligt lån, skall
fördubbladt återfå det, och honom väntar en ärofull belöning.
12. En dag skall man l), se de trogna, män och quinnor, med

١٣٦

- E) Hujus enim urbis expugnatio hic procul dubio intelligenda. Majora autem præmia assignantur iis, qui ante captam illam urbem manibus opibusque prophetam adjuverant, quoniam erant tum, subactis nondum Coraischitis (quorum Mecca), gravissimis infestissimisque hostibus, maxime afflictæ res Moslemorum.

f) Exprimunt Arabes, ut Latini, Svecorum illud & Germanorum *man*, Gallorum *on*, secunda persona verbi singularis, aut tertia pluralis, formæ activæ, & tertia singularis, formæ passivæ.

فَرِّصًا حَسْنًا فِي ضَيَّقَةٍ لَهُ وَلَهُ أَجْزَرُ كَرِيمٌ
 12 يَوْمٌ تَرِي الْمُؤْمِنَاتِنَ وَالْمُؤْمِنَاتِنَاتِ يَسْتَعْيِي
 دُولَةً دُولَةً أَيْدِيَهُمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشَرٌ كُمْ
 الْبَوْمَ حَنَّاتٍ تَكْبِرِي مَنْ تَكَبَّرَتْهُمْ لَا فَوْلَامُ
 خَالِدِينَ فِيهَا نَالِكَ هُوَ الْفَرِنْ الْعَظِيمُ

ljuset, som går framför dem, och i deras högra hand m),
 (och höra:) ett gladt budskap färkunna eder i dag: lustpar-
 ker, genom n) hvilka strömmar flyta, i dem I evigt skolen
 förblifva. Stor är dennn sällhet! 13. En dag skola skrymtare

m) Lux, ut exponit JAHIAS, ante eos erit quasi dux viae in Paradisum, alia vero e libro, quem dextra tenent, orietur. Credunt scil. Moslemi, Deum evtremo die omnibus, & piis & improbis, daturum esse libros, in quibus perscripta sunt, ab angelis quorum hoc est negotium, opera eorum omnia, & illis quidem dextra tendos, his vero sinistra. V. MARRACC. Ref. Alcor. p. 699, 704. RELAND. l. c. p. 14 & 40.

n) *parte* pars inferior, infra, sub, de flaviis Paradisum percurrentibus hic adhibetur, respectu situs aquarum, quod ad superficiem adtinet regionis per quam fluunt, demissi.

١٣ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلّٰهِ دِينَ
أَمْنُوا أَذْظَرُونَا فَعَنْبَئِشْ مِنْ نُورٍ كُمْ قَبْلَ
أَرْجَعُونَا وَلَكُمْ فَسَالَتْهُمْ سُؤْلٌ قُضِيَ بِهِنْهُمْ
بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنٌ قِبَلَهُ الْرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قَبْلِهِ الْعَذَابُ يُسَارِدُونَهُمْ إِلَيْهِ تَكُونُ مَعْنَى

och skrymterskor säga till dem som tro: vänten på oss oj att vi måtte få låna af edert ljus. Dem svaras: vändeu tillbaka och söken ljus. Och emellan dem skall en mur p) uppföras, försedd med port, inom hvilken barmhertigheten finnes, och utom densamma plågorna. De skola ropa till de trogna:

قالوا

---

o) Nam celeritate fulminis in Paradisum ferentur probi, impios, luce destitutos, cito relicturi. V. SALE p. 438 & *Preliminary Discourse* p. 91.

p) Dicitur hic murus alias, ut Stir. VII: 47. **الْأَعْرَافُ Al-Araf**, ab عَرْفٍ *distinxit*, separavit, quod damnatos a beatatis disjungat, quanquam denominationis hujus non eodem modo omnes tradunt rationem interpretes. V. MAR-RACC. p. 271. SALE *Prel. Disc.* p. 94. Videtur autem tota hæc narratio originem debere Cap. Lucæ XVI: 26, ubi magnum illud chasma inter Abrahamum & divitem illum in inferno commemoratur.

قَالُوا بَلْ كَيْ وَكَيْنَكُمْ فَتَنَّتُمْ أَنْتُمْ كُمْ
 وَتَرَبَّصْتُمْ وَأَرْتَبْتُمْ وَغَرَّتُكُمْ الْآمَانِيُّ حَتَّىٰ
 جَاءَ أَهْرُ الْلَّهِ وَغَرَّكُمْ بِالْأَنْجَادِ الْغَرُورُ
 14 فَالْبُوْمُ لَا يُوَخِّذُ هَنْكُمْ قِدِيَّةً وَلَا هَمَّ
 الْأَذِيْنَ كَفَرُوا مَسَاوِيَكُمْ الْأَنْجَادُ هُنَّ مَوْلَكُمْ
 وَبِئْسَ الْمُحْسِبُرُ 15 أَلَمْ يَأْنِ الْكَعِيْنَ أَمْنَوْا

voro vi icke med eder? Desse svara: ja, i sanning; men
 ò villseförden edra själar, väntaden vår ofärd, tvifladen, och
 edra önskningar slogo felt, till dess Gud kallade eder hädan.
 Så förförde eder, i afseende på Gud, försöraren. 14. Och i dag
 skall af eder ingen lösen emottagas p), icke heller af dem,
 som förnekat Gud. Elden skall blifva eder boningsplats,
 den skall blifva eder herre, och ve honom, som dit måste!
 15. Är icke för dem, som tro, tiden kommen, att förödmjuka sina

ان

---

q) Verbum masculinum يُوَخِّذ substantivo jungitur feminino قِدِيَّة, quæ generis, uti etiam numeri, inter verbum & nomen *discrepanzia*, in Arabismo scepissime obtinet.

أَن تَكْتُشَعْ فُلُوْبُهُمْ لِذِكْرِ الْلَّهِ وَمَا
نَزَّلَ مِنْ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أَوْتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِ فَظَاهَرَ عَلَيْهِمُ الْآيَاتُ
فَقَسَّمْتُ فُلُوْبَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسْتَغْوَنُ
16 أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِلَّا رَضْ بَعْدَ مَوْتِهِ
قَدْ بَثَّنَا لَكُمْ آلَيَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

hjertan för Guds förmaningar, och de sanningar han uppenbarat,
och icke likna dem, åt hvilka skriften tillförene gafs r)? Dem
lemnades en lång bättringstid; men de förhårdade sina hjer-
tan, och mange af dem förblevvo ogudaktige. 16. Veten, att Gud
upplifvar jorden, sedan hon död blifvit. Vi hafve för eder tyd-
ligt förklarat våra uppenbarelser, på det I mågen rätt fatta dem.

r) Judæis scil. & Christianis, Agnoscit enim Mohammedes
scripta horum sacra divinæ esse originis, ipsos vero,
præsertim Judæos, eadem corrupisse, haud uno queri-
tur loco. — Observandum præterea ad vocabula **أَوْتُوا**
لَكُمْ, verbum passivum cum Accusativo construi;
cujusmodi exempla apud Græcos etiam Latinosque
occurrere, notum.